

**IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY
CIRCUIT BENCH AT KOLHAPUR**

WRIT PETITION NO.6812 OF 2024

Dist. Kolhapur

1. Vikas Shikshan Mandal,
Savarde (Budruk), Tq. Kagal,
Dist. Kolhapur
Through its President/Secretary,
2. Shri. Mahalaxmi Girl's High School,
Savarde Budruk, Tq. Kagal,
Dist. Kolhapur,
Through its Head Master
3. Shri Premkumar Dattatray Kamble,
Age : 34 Years, Occ. Service,
r/o. 34 Years, Occ. Service,
r/o. A/P. Savarde Budruk, Tq. Kagal,
Dist. Kolhapur

..Petitioners

Vs.

1. The State of Maharashtra,
Through the Secretary,
School Education and Sports
Department, Mantralaya,
Mumbai- 400 032
2. The Commissioner of Education,
School Education Department,
Maharashtra State, Pune
3. The Director of Education,
(Secondary and Higher Secondary),
Maharashtra State, Pune-1
4. The Deputy Director of Education,
Kolhapur Region, Kolhapur,
Having office at Somwar Peth,
Hatti Mahal, Ganji Galli,
Kolhapur - 416 002

5. The Education Officer (Secondary),
Zilla parishad, Kolhapur,
Having its Office at Zilla parishad
Building, Kolhapur

..Respondents

Mr.Prashant Bhavake, Advocate for petitioners
Ms.T.J.Kapre, AGP for respondents

**CORAM : R. G. AVACHAT &
AJIT B. KADETHANKAR, JJ.
DATE : FEBRUARY 02, 2026**

JUDGMENT (*Per Ajit B. Kadethankar, J.*) :-

Heard learned counsel for the parties. Considering the subject-matter of the Writ Petition, we deem it necessary to hear this matter for final disposal. For the sake of convenience, the parties are referred to as per their actual status.

2. Rule. Rule made returnable forthwith. Heard finally with the consent of learned counsel for the parties.

Subject matter:

3.1. Proposal seeking approval to Petitioner No.1's appointment as 'Peon' has been turned down by the Education Officer (Secondary), Zilla Parishad, Kolhapur. The objections as to 'non-submission of certain documents, effect of ban imposed by the

State Government for certain period, non-compliance of formal procedure, and applicability of staffing pattern sought to be introduced by Government Resolution dated 23.11.2013 are referred as the reasons to discard the proposal.

3.2. Considering the pleadings and the arguments advanced by the Parties, we frame following points for our consideration :-

(i) Whether ban imposed by the Government Resolution post subject-matter appointments would invalidate the approval proposal?

(ii) Whether in the peculiar circumstances if education officer merely sits on the application, an appointment if made by following the requisite procedure and without any element of fraud, misrepresentation of facts, or manipulation of record, would be vitiated for want of No Objection from the Education Officer?

(iii) Changes in the staffing patterns in the private schools, effects of the Government Resolution dated 23.10.2013, 12.02.2015, 28.01.2019, and 12.12.2020, and fate of the appointments made during the transition of the policies on staffing patterns.

FACTS :-

4.1. The petitioner has passed the Secondary School Certificate Examination and stands qualified for appointment to the post of 'Peon' in a school. He belongs to Scheduled Caste category. A Peon namely, Shri.D.R.Kamble, belonging to Scheduled Caste category, was due for retirement on superannuation on 31.08.2014. The post on which Shri.D.R.Kamble was working was a sanctioned and duly approved Class-IV post reserved for Scheduled Caste category.

4.2. Noticing the vacancy proposed to fall vacant on 31.08.2014 due to superannuation of Shri.D.R.Kamble, the petitioner no.1 - school Management initiated a process to fill up the vacancy. Well in advance, i.e. on 01.07.2014, the School Management submitted an application to respondent no.5 - Education Officer (Secondary), Kolhapur, thereby seeking (i) information of the availability of a suitable surplus person, and (ii) for publishing advertisement to invite applications in the event of non availability of such suitable surplus candidate.

4.3. It is not disputed that the Education Officer neither supplied any information nor granted permission pursuant to the

application made by the school management. This constrained the petitioner school Management to publish an advertisement on 11.08.2014 in the newspaper '*Daily Samaj*'. Pursuant to the advertisement, along with some other candidates, the petitioner underwent the selection process and the school Management found him suitable to be appointed on the subject-matter post of Peon, reserved for Scheduled Caste category, which had fallen vacant due to superannuation of a permanent employee Shri.D.R.Kamble. On 30.08.2014, the school Management passed a resolution to appoint petitioner no.3 on the subject-matter post of Peon. On 31.08.2014, petitioner no.3 came to be appointed on the subject-matter post of Peon.

4.4 The sequence of events in appointment of petitioner no.3 on the subject-matter post could be seen as above.

4.5. Mr.Prashant Bhavake, learned counsel for the petitioner, submitted that after petitioner no.3's appointment, the Headmaster of the petitioner - school attempted to submit a proposal with respondent no.5 - Education Officer, seeking approval to the appointment of petitioner no.3. However, said proposal was never entertained on some or the other reason predominantly referring to the ban imposed by the State Government.

4.6 Mr.Bhavake fairly agrees that on 07.03.2022, the Education Officer accepted the proposal submitted by the school seeking approval to the petitioner no.3's appointment. However, the Education Officer did not proceed with to sanction the proposal. This constrained the petitioners to file Writ Petition No.9852 of 2022. On 22.08.2022, this court disposed of the Writ Petition directing the Education Officer to take appropriate decision within a period of six months.

4.7. Mr.Bhavake, learned counsel for the petitioner submitted that on 12.09.2022, the Headmaster of the school submitted a comprehensive proposal to the Education Officer again attaching all the requisite documents which were orally required for. However, vide the impugned order dated 27.10.2022, the Education Officer has turned down the said proposal by rendering following reasons:-

उपरोक्त विषयास अनुसरुन संदर्भीय प्रस्तावान्वये आपल्या शाळेतील शिपाई श्री. दत्तात्रय रामचंद्र कांबळे हे दि. ३१/८/२०१४ रोजी सेवानिवृत्त झालेने त्यांच्या रिक्त पदावर संस्थेने श्री. प्रेमकुमार दत्तात्रय कांबळे यांची दि. १/९/२०१४ पासून शिपाई पदावर नियुक्ती देवून प्रस्ताव मान्यतेसाठी या कार्यालयाकडे सादर केलेला आहे. सदर प्रस्तावामध्ये खालीलप्रमाणे त्रुटी आहेत.

१) शासन निर्णय दि. ६/२/२०१२ नुसार पदभरतीच्या जाहिरातीसाठी या कार्यालयाची परवानगी घेतली असलेस त्याबाबतचा तपशील सादर करावा,

२) नियुक्ती दि. १/९/२०१४ असताना प्रस्ताव दि. १३/९/२०२२ रोजी सादर केला आहे. विलंबाबाबतचा खुलासा सादर करावा.

३) मावक पुणे यांचेकडून तपासणी केलेला नियुक्ती वेळेचा रोष्टर उतारा जोडलेला नाही.

४) नियुक्ती दिनांकापासून आजअखेर उमेदवाराचा स्वाक्षरीपट जोडलेला नाही.

५) कर्मचारी नियुक्ती अगोदरच्या महिन्यातील वेतन देयक प्रत जोडलेली नाही.

६) शासन निर्णय दि. २३/१०/२०१३ च्या आकृतीबंधानुसार १ पद मंजूर असून २ शिपाई कार्यरत आहेत. श्री. कांबळे यांचे नियुक्तीवेळी शिपाई पद रिक्त नाही.

७) शासन निर्णय क्र. एसएसएन १००८/(२००/०८)/ माशि २, दि. १० जून २०१० अन्वये राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी अनुदानित माध्यमिक शाळातील शिक्षकेतर पदभरतीस निबंध घालण्यात आले होते तसेच महाराष्ट्र शासन शालेय शिक्षण क्रिडा विभागाकडील शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०१५/सं.क्र.१०/ १५/ टीएनटी-२/, दि.१२/२/२०१५ अन्वये दि.२३/१०/२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील मान्यता प्राप्त खाजगी अंशतः अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळासाठी शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सुधारित आकृतीबंधाच्या शासन निर्णयाबाबत गठीत करणेत आलेल्या समितीचा अहवाल पुढील आदेश होईपर्यंत जैसे थे परिस्थिती ठेवण्यात यावी असे शासनाचे आदेश होते. दरम्यानच्या कालावधीत संबंधित शाळेच्या नवीन / रिक्त पदावर कोणत्याही परिस्थितीत भरती करता येणार नाही असे निर्देश आहेत. यास्तव शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सुधारित आकृतीबंध निर्गमित होईपर्यंत परिस्थिती जैसे थे ठेवणेचे असलेने व रिक्त पद भरती करणेस निर्बंध होते. तसेच महाराष्ट्र शासन, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील शासन निर्णय क्रमांक एसएसएन-२०१५/प्र.क्र.१२/टीएनटी-२, दिनांक २८ जानेवारी २०१९ नुसार राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी

अंशतः / पूर्णतः अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेतील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी सुधारीत आकृतीबंध लागू करणेत आलेला आहे. सदर शासन निर्णयामध्ये चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधाबाबत कोणतेही आदेश देणेत आलेले नाहीत. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग मंत्रालय मुंबई यांचेकडील शासन निर्णय दि. ११/१२/२०२० ने चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांचा आकृतीबंध निश्चित केलेला असून चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या ऐवजी यापुढे ठोक स्वरूपात शिपाई भत्ता अनुज्ञेय केलेला आहे. श्री. कांबळे यांची शिपाई पदावरील नियुक्ती भरती बंदी कालावधीतील आहे. तसेच शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मान्यता देणेबाबत शालेय शिक्षण विभागाचे निर्देश नसलेने सद्यस्थितीत सदर नियुक्तीस मान्यता देता येत नाही.

Petitioner's Submissions:-

5.1. Mr.Bhavake, learned counsel for the petitioners would submit that the foremost reason to reject the proposal is reliance placed by the Education Officer on such Government Resolutions, which are not applicable to the petitioner no.3's appointment. It is further submitted that although there is delay in submitting the proposal, that itself shall not invalidate the appointment of the petitioner no.3 for the reason that it was not deliberate at the behest of the Petitioners. He would submit that the petitioners even waive the claim of interest on the salary grants for the period between the date of appointment of petitioner no.3 and the date of the proposal.

5.2. Learned Counsel for the Petitioners would further submit that whatever documents are requisitioned by the Education Officer

were in fact attached with the proposal and also attached to the present petition. He further submits that even today, the petitioners are ready to refurnish such documents to the Education Officer, if needed.

5.3. Lastly he submits that the subject-matter post was already sanctioned post on which Shri. D.R.Kamble was working. The post had fallen vacant due to the superannuation of Shri.D.R.Kamble. It belongs to Scheduled Caste category to which Shri. D.R.Kamble as also petitioner no.3 belong. As such, there could be no violation of any roster nor it is the case of excess appointment, as is contended by the Education Officer. As such, Mr. Bhavake, learned counsel for the petitioners prays to allow the petition. He demonstrates that the subject-matter appointment is not in exception of the existing staffing pattern nor could be said to be in exception to the formal procedure for the appointment.

He would specifically record his objection as to the effect of Government Resolution dated 23.10.2013. He submits that the 2013 Government Resolution was never implemented, and hence the subject-matter appointment was in accordance with the prevailing staffing pattern. He would urge to consider the sequence of the various Government Resolutions post 23.10.2013 which would

clearly demonstrate that the Government Resolution of 2013 could never became operational.

6. Respondents Argument:-

6.1. Ms.Kapre, learned AGP for the respondents - State authorities, would vehemently oppose the Writ Petition. She submitted that an exhaustive reply affidavit is filed on behalf of the Education Officer. Ms.Kapre strenuously submits that the delay in filing the proposal itself creates doubt on the genuineness of the proposal and appointment of the petitioner no.3 on the subject-matter post.

6.2. She further submits that the post could not be said to be sanctioned one and in fact, the petitioner no.3 cannot be said to have been validly appointed. She places reliance on paragraph nos.6 to 11 which are reproduced as follows:-

6. say and submit that, by coming into force of the Maharashtra Right of Child to Free and Compulsory Education Rules, 2011 the norms of admissibility of non-teaching posts are on the verge of extensive change and due to the said change there is a possibility of an unprecedented number of non-teaching employees becoming surplus. The staff approval order is the document that determines the exact number of surplus non-

teaching employees in the school. considering this the Government of Maharashtra has introduced a new staffing pattern for non-teaching staff in Secondary Schools vide Government Resolution dated 23.10.2013 wherein, new staffing pattern for non-teaching staff is introduced.

The said Government Resolution dated 23/10/2013 was issued in supersession of the then existing criteria of non-teaching staff contained in secondary school code, Chiplunkar committee, and Government Resolution 25/11/2005.

In the Government resolution dated 23/10/2013, the non-teaching staff who becomes surplus due to new criteria shall have to be absorbed in the same district, division, or on the state level and the unobserved but surplus non-teaching staff shall be retained in service up to superannuation age and the excess posts would lapse after retirement the surplus non-teachings employees. It is submitted that the state government has formulated a raised policy in respect of the availability of non-teaching staff of the recognized aided school vide government resolution dated 23/10/2013. The copy of the Government Resolution dated 23.10.2013 is annexed herewith as Exhibit -R-1.

7. I further submit that, The Government of Maharashtra vide Government Resolution dated 12.02.2015 have granted a stay to new recruitment and have directed not to fill up vacant post in non-employees in the private grant in aid school till further order as per government Resolution 12/02/2015 had granted a stay to new recruitment and was directed not to fill up the vacant post of non-teaching employees in the private grant in aided schools on existing staffing pattern till further order & if it is found that any appointments are made despite status quo order

then criminal offense shall be registered against the concerned authorities. The copy of the Government Resolution dated 12.02.2015 is annexed herewith as Exhibit - R-2.

8. I say and submit that on dated 13.9.2022 Petitioner No.1 submitted the proposal of Petitioner No. 3 appointment for approval. After scrutinizing this proposal this Respondent vide official order dated 27.10.2022 has rightly rejected the personal approval of Petitioner No.3 appointment because this appointment was made by Petitioner No. 1 & 2 school management by violating the following government policy.

i. NOC for recruitment and advertisement was not taken as per mandatory Government Resolution dated 6.2.2012. 13.9.2022 without explaining the delay.

iii. The certified roster from backward cell Pune was not submitted.

iv. Record of attendance from the date of appointment not submitted.

v. As per the staffing pattern fix vide Government Resolution dated 23.10.2013, there was one post sanction for peon for Petitioner no.2 school and no vacant post available for appointment of Petitioner No.3.

9. I say and submit that. As per the proposal of Respondent No.6 Management the appointment of the petitioner was made on dated 1.7.2014. The proposal for approval of the petitioner should have been submitted immediately in the year itself. However, the proposal in question has been submitted after the lapse of 8 years i.e. on 13.9.2022

10. I say and submit that, it is fact on record that Petitioner No.1 & 2 school management was appointed petitioner without observing the policy of the government. Petitioner No.1 runs the Petitioner No.2 School on a grand-in-aid basis and this institute is mandatory to obey the rules of the State Government issued from time to time. The Government of Maharashtra introduced a new staffing pattern for non-teaching staff of class IV on 11/12/2020, in which the Government of Maharashtra has abolished posts of class IV in the recognized school of private partly fully aided secondary and higher secondary schools within the state. This respondent further submitted that vide this government Resolution state government are taking a policy decision instead of new recruitment of regular class IV posts the Government are sanctioning a consolidated amount as the "SHIPAI BHATTA the aided partly aided secondary and Higher secondary school. This "SHIPAI BHATTA" is sanctioned to every private aided school as per the ratio of the total enrollment of the pupil. A copy of the Government Resolution dated 11/12/2020 is annexed herewith as Exhibit-R-3.

Therefore, after introducing this new staffing pattern for class IV peon posts are now death cedar and the posts which are/will be vacant due to retirement or any reason are not available for further regular appointment.

11. I say and submit that, as the factual position explained above is evident the Petitioners are not entitled to any of the relief claimed in the present petition. This Respondent is not acting contrary to law as this Respondent just obeyed the dictates of law which overrules all the objections raised by the petitioners. Thus because of the above factual position, the direction and communication letter issued by this Respondent dated 27.10.2022 is just and proper.

In view of the above explanation, this Hon'ble Court may be pleased to pass appropriate orders in the present petition in the interest of justice.

6.3. Ms. Kapre's keen objection is concerning applicability of the Government Resolution dated 23.10.2013. She would submit that Petitioner No.3's appointment can not be validated due to the staffing pattern introduced by the Government Resolution of 2013. She strenuously submits that as per the staffing pattern of 2013, only one post of Peon was sanctioned while two persons are working against sanctioned one post. She adds that the subject-matter appointment is made after issuance of the Government Resolution of 2013, and hence approval can not be granted the subject-matter appointment of the Petitioner No.3. She submits that the subsequent Government Resolution of 2015 directed status quo in respect of the Government Resolution of 2013, and hence it ought to be held that the staffing pattern introduced by the Government Resolution of 2013 be held to have hold field till next staffing patters of 2019 and 2020.

As such, learned Assistant Government Pleader prays to dismiss the Writ petition.

Discussion and Consideration:-

7. We heard the learned Counsel for the respective parties at length. While learned Assistant Government Pleader Ms. Kapre relied upon the various Government Resolutions, Mr. Bhavake demonstrated how the petitioners are not hit by the application of the said Government Resolutions. His main thrust of argument is on the inaction of the responsible officer, i.e. the Education Officer to act in accordance with the same Government Resolution on which the proposal is turned down. We deal with each objection recorded by the Education officer in the light of the arguments advanced by Mr. Bhavake, and the record produced before us.

8. Now, let's see how the Petitioners meet each objection recorded by the Education Officer (Secondary), Zilla Parishad.

9. Compliance to the G.R. dated 06-02-2012:-

9.1 The subject-matter post of Peon was to fall vacant w.e.f. 01.09.2014 on account of earlier employee namely Mr. D.R.Kamble. Hence the School Management submitted an application to the Education Officer. The application sought (i) supply of suitable surplus candidates' name, if any, and (ii) permission to fill up the

subject-matter post by publishing an advertisement, in the event of non-availability of suitable surplus candidate. Copy of the said application is on record and it is in very clear terms. The copy bears acknowledgment by the office of the Education Officer. This was in compliance of the Government Resolution dated 06.02.2012. Text of the Government Resolution dated 06.02.2012 is reproduced below for ready reference:-

-शासन निर्णय -

उपरोक्त प्रस्तावनेतील बाबी व मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश विचारात घेता, शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांची नियुक्ती, वैयक्तिक मान्यता, पदोन्नत्या व अनुषंगिक बाबींच्या संदर्भात खालीलप्रमाणे कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा. :-

अ) शैक्षणिक संस्थेने / व्यवस्थापनाने करावयाची कार्यवाही :-

१) महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियमन अधिनियम, १९७७ मधील कलम ५. (१) नुसार पद भरण्यासाठी शक्य तितक्या लवकर विहित करण्यात आलेल्या रीतीने पद भरण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. परंतु असे रिकामे पद भरण्यापूर्वी संबंधित शिक्षणाधिकारी, जि.प./शिक्षण निरीक्षक/शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाकडे ठेवण्यात आलेल्या अतिरिक्त शिक्षकांच्या यादीमधून योग्य व्यक्ती उपलब्ध होण्याजोगी आहे किंवा कसे याची खात्री करून घ्यावी. अशी कोणतीही व्यक्ती उपलब्ध असेल त्याबाबतीत व्यवस्थापन अशा रिकाम्या पदावर त्या व्यक्तीची नियुक्ती करील.

२) संस्थेमधील कोणतेही पद रिक्त झाल्यानंतर प्रचलित आरक्षण धोरणानुसार सदर पद कोणत्या प्रवर्गातून भरणे अपेक्षित आहे याची खात्री करण्यासाठी बिंदूनामावलीची (रोस्टर) संबंधित सक्षम प्राधिका-याकडून पडताळणी करून घ्यावी व या प्राधिका-यांच्या अभिप्रायानुसार पद विवक्षित प्रवर्गातून भरण्याची विहित कार्यवाही करावी.

३) संबंधित कार्यालयाकडे अतिरिक्त कर्मचारी उपलब्ध नसल्यास संस्थेस सदर पद सरळसेवा भरतीने भरण्यासाठी जाहिरात देण्याची परवानगी दिली जाईल. त्यासाठी संस्थेने विवक्षित पद कोणत्या प्रवर्गासाठी राखीव आहे. पदासाठी

आवश्यक शैक्षणिक पात्रता (माध्यम व विषयासह) काय आहे, वयोमर्यादेची अट काय आहे, पद पूर्णवेळ/अर्धवेळ/घडयाळी तास/रजा कालावधी यापैकी निश्चित कोणते आहे, पद अनुदानित/अंशतः अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित, संचमान्यतेनुसार पद मान्य, प्रस्तावित वाढीव पद, पदाचे मानधन/वेतनश्रेणी, पदासाठी उपलब्ध कार्यभार इत्यादी सर्व अटी व शर्ती नमूद करून जाहिरातीस परवानगी मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव सक्षम प्राधिका-याकडे सादर करावा.

४) सक्षम प्राधिका-याने जाहिरात देण्यास परवानगी दिल्यापासून संस्थेने सदर पद भरण्याची कार्यवाही २ महिन्यांच्या आत करणे बंधनकारक राहिल. जाहिरात ही सर्वाधिक खपाच्या दोन वर्तमानपत्रांमध्ये वर नमूद केल्याप्रमाणे सर्व तपशीलांसह देण्यात यावी. जाहिरातीमधील तपशील हा वस्तुस्थितीशी विसंगत असल्यास व त्यामुळे नियुक्त कर्मचा-यांची मान्यता देण्यामध्ये अडचणी आल्यास त्यास संस्था सर्वस्वी जबाबदार राहिल.

५) सदर पद मागासवर्गीय प्रवर्गातून भरावयाचे असल्यास संबंधित कार्यालयाकडून त्या-त्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची यादी प्राप्त करून घ्यावी. (उदा. समाजकल्याण अधिकारी, आदिवासी विकास अधिकारी इत्यादी)

६) संस्थेने जाहिरात देताना वस्तुस्थितीशी विसंगत तपशील देऊन नेमणूक केल्यास व मान्यता शिबिरामध्ये सदर बाबी निदर्शनास आल्यामुळे सक्षम प्राधिका-याकडून मान्यता नाकारली गेल्यास दरम्यानच्या कालावधीमध्ये सदर कर्मचा-याने केलेल्या कामाचे वेतन संबंधित संस्थेने देणे बंधनकारक राहिल.

संबंधित शिक्षण संस्थांनी शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांची नवीन नियुक्ती करताना त्यांच्या नियुक्ती आदेशासोबत प्रस्तावित पदाबाबतची संपूर्ण माहिती असलेले प्रपत्र जोडावे. या प्रपत्रात खालील बाबींची माहिती द्यावी :-

(१) शिक्षक/शिक्षकेतर पदांवर नियुक्ती करताना पद खुल्या प्रवर्गासाठी असल्यास तसा प्रपत्रामध्ये स्पष्टपणे उल्लेख करण्यात यावा.

(२) शिक्षक/शिक्षकेतराचे रिक्त पद ज्या प्रवर्गासाठी आरक्षित (सामाजिक व वैधानिक) असेल त्या प्रवर्गाचा उल्लेख प्रपत्रामध्ये स्पष्टपणे करण्यात यावा.

(३) रिक्त पद अनुदानित, अंशतः अनुदानित, विनाअनुदानित, कायम विनाअनुदानित यापैकी जे असेल त्याचा प्रपत्रामध्ये स्पष्टपणे उल्लेख करण्यात यावा.

(४) रिक्त पद पूर्णवेळ अर्धवेळ / अंशकालीन (घडयाळी तास) / रजा कालावधी (कालावधीचा उल्लेख) व इतर याचा उपलब्ध कार्यभारासह प्रपत्रामध्ये स्पष्टपणे उल्लेख करावा.

(५) पद संचमान्यतेनुसार मान्य आहे काय, की प्रस्तावित वाढीव पद आहे याचा स्पष्ट उल्लेख प्रपत्रामध्ये करावा.

(६) ज्या पदावर नियुक्ती करण्यात येत आहे ते पद रिक्त होण्याचे कारण प्रपत्रामध्ये स्पष्टपणे नमूद करावे. (उदा. नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्ती, स्वेच्छा सेवानिवृत्ती, राजीनामा, पदोन्नती, मृत्यू, नवीन पद इ. कर्मचा-याच्या नावासह)

(७) विहित पदासाठी आवश्यक शैक्षणिक व प्रशैक्षणिक अर्हता, वय तसेच नियुक्त कर्मचा-याची शैक्षणिक अर्हता व वय इत्यादी बाबी प्रपत्रामध्ये नमूद कराव्यात.

(८) नियुक्तीआदेश प्रपत्रासह संबंधित कर्मचा-यास देऊन त्याची पोच संस्थेने अभिलेखात जतन करून ठेवावी. तसेच वैयक्तिक मान्यतेच्या प्रस्तावासोबत सादर करावी.

(९) नियुक्ती प्राधिका-याने म्हणजेच संस्थेने वरीलप्रमाणे कार्यवाही करावी तसेच वरील क्र.१ ते ७ मधील अटी व शर्ती नियुक्ती आदेशासोबतच्या प्रपत्रात नमूद करण्यापूर्वी आवश्यक ती कागदपत्रे तपासून व खात्री करून या अटी व शर्ती नमूद कराव्यात. चुकीच्या अटी व शर्ती नमूद करून नियुक्ती आदेश व प्रपत्र दिल्यामुळे होणा-या परिणामास नियुक्ती प्राधिकारी म्हणजेच शैक्षणिक संस्था सर्वस्वी जबाबदार असेल.

(१०) महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील तरतुदीप्रमाणे शैक्षणिक संस्थांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील कर्मचा-यांच्या बदल्यांबाबत कार्यवाही करावी.

ब) शिक्षणाधिकारी, जि.प./शिक्षण निरीक्षक/शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाने करावयाची कार्यवाही :-

१) शिक्षणाधिकारी, जि.प./शिक्षण निरीक्षक/शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाने त्यांच्या अधिपत्याखालील शाळांच्या संचमान्यता निश्चित केल्यानंतर अतिरिक्त ठरणा-या कर्मचा-यांची विषयनिहाय व माध्यमनिहाय यादी तयार करावी.

२) शिक्षणाधिकारी, जि.प./शिक्षण निरीक्षक/शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाकडे जाहिरातीसाठी परवानगी मिळण्याबाबतचे प्रस्ताव संस्थांकडून प्राप्त झाल्यानंतर वरील यादीमधील पात्र अतिरिक्त कर्मचा-यांचे अशा रिक्त जागांवर समावेशन करावे.

३) विवक्षित पदावर नेमणूक करण्यायोग्य अतिरिक्त शिक्षक उपलब्ध नसतील तर त्यांनी अशा संस्थेस ते पद सरळ सेवेद्वारे भरण्यासाठी सदर पद कोणत्या प्रवर्गासाठी राखीव आहे, पदासाठी आवश्यक शैक्षणिक पात्रता (माध्यम व विषयासह) काय आहे, वयोमर्यादेची अट काय आहे, पद पूर्णवेळ अर्धवेळ घडयाळी

तास/रजा कालावधी यापैकी निश्चित कोणते आहे, पद अनुदानित/अंशतः अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित, संचमान्यतेनुसार पद मान्य, प्रस्तावित वाढीव पद, पदाचे मानधन/वेतनश्रेणी, पदासाठी उपलब्ध कार्यभार इत्यादी सर्व अटी व शर्ती जाहिरातीमध्ये नमूद करण्याच्या अटीवर जाहिरातीस परवानगी द्यावी.

४) सक्षम प्राधिका-याची जाहिरातीस परवानगी न घेता व अतिरिक्त कर्मचा-यांचे समावेशन न करता संस्थेने परस्पर केलेल्या नेमणुकांना मान्यता देण्यात येवू नयेत. अतिरिक्त कर्मचारी उपलब्ध असताना व वरील कार्यपद्धतीचा अवलंब न करता नव्याने नियुक्त कर्मचा-यांना मान्यता दिल्यास याबाबत संबंधित शिक्षणाधिकारी/शिक्षण निरीक्षक/विभागीय शिक्षण उपसंचालक व्यक्तिशः जबाबदार राहतील.

५) शिक्षणाधिकारी/शिक्षण निरीक्षक/विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी शासनपत्र दिनांक ६ सप्टेंबर, १९९९ अन्वये सूचित केल्याप्रमाणे ऑगस्ट, ऑक्टोबर व डिसेंबर या महिन्यांमध्ये वैयक्तिक मान्यता शिबिरांचे आयोजन करावे. शिबिराच्या प्रत्येक दिवशी कोणत्या कर्मचा-याकडे किती संस्था असाव्यात, प्रत्येक संस्थेचा तपासणीचा कालावधी कोणता, आवश्यकतेप्रमाणे त्रुटी पूर्ततेसाठी पुढील दिवस कोणता व मान्यतेचे आदेश केव्हा देण्यात येतील याबाबतचे वेळापत्रक तयार करण्यात यावे व ते संबंधितांना पूर्वतयारीकरिता पुरेसा वेळ देऊन निर्गमित करावे.

६) शिबिरामध्ये बोलावलेल्या संस्थांना त्याच दिवशी प्रस्तावावरील निर्णयाची प्रत दिली जावी. प्रस्तावात त्रुटी असल्यास संस्थेला दिलेल्या शिबिरातील पुढील तारखेला त्रुटी पूर्ततेचा प्रस्ताव तपासून त्याच दिवशी निर्णय द्यावा. शिबिर कालावधीमध्ये प्राप्त होणा-या सर्व प्रस्तावांच्या संदर्भात दिवसअखेरपर्यंत घेतलेले सर्व निर्णय शिबिराच्या ठिकाणी फलकावर प्रदर्शित करावे.

७) शिबिरामध्ये घेतलेल्या सर्व निर्णयांची नोंद स्वतंत्र नोंदवहीत घेऊन वरिष्ठ अधिका-यांमार्फत पार पडणा-या कार्यालयीन तपासणीच्यावेळी सादर कराव्यात.

८) ज्या संस्था शिबिर कालावधीमध्ये प्रस्ताव सादर करणार नाहीत अथवा त्रुटींची पूर्तता करणार नाहीत अशा संस्थांचे प्रस्ताव शिबिर कालावधीनंतर स्वीकारण्यात येवू नयेत.

९) वैयक्तिक प्रस्तायांना मान्यता देताना नियमांचे तंतोतंत पालन करण्याची जबाबदारी शिक्षणाधिकारी, जि.प./शिक्षण निरीक्षक/विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांची राहिल.

१०) महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील तरतुदींप्रमाणे शैक्षणिक संस्थांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील कर्मचा-यांच्या केलेल्या बदल्यांना नियमानुसार मान्यता द्यावी.

वैयक्तिक मान्यतेचे प्रस्ताव या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्र "अ" मध्ये सर्व माहिती भरून त्यासोबत संबंधित सर्व कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे असल्यासच स्वीकारावेत. (प्रत्येक नियुक्त कर्मचा-यासाठी वेगळे प्रपत्र असावे.)

संबंधित शिक्षणाधिकारी/शिक्षण निरीक्षक/विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी वरील पदांची वैयक्तिक मान्यता नाकारताना दिलेली कारणे ही नियुक्ती आदेशासोबतच्या प्रपत्रामध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्तीशी विसंगत असू नयेत.

२. संबंधित शिक्षण संस्थेस पदे भरण्याबाबत जाहिरात देण्याची परवानगी देण्यापूर्वी संबंधित विभागीय शिक्षण उपसंचालक/शिक्षणाधिकारी/शिक्षण निरीक्षक यांनी उपरोक्त बाबींची काटेकोरपणे तपासणी करून जाहिरातीमध्ये वरील सर्व बाबींचा स्पष्ट उल्लेख करण्याच्या अटीवर तशी परवानगी देण्यात यावी. तसेच, वरील बाबींचा समावेश संबंधित संस्थेने नियुक्त केलेल्या शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या नियुक्ती आदेशासोबतच्या प्रपत्रात करण्याबाबतच्या सूचना सर्व शिक्षण संस्थांचालक/व्यवस्थापकांना देण्यात याव्यात. उपरोक्त बाबी नमूद नसलेली नियुक्ती आदेशासोबतची प्रपत्रे वैयक्तिक मान्यतेच्या प्रस्तावासोबत असल्यास असे प्रस्ताव त्रुटी पूर्ततेसाठी संबंधित संस्थेला / व्यवस्थापनाला तात्काळ परत करण्यात यावेत.

३. शिक्षक/शिक्षकेतर पदांच्या वैयक्तिक मान्यतेच्या प्रस्तावावर कार्यवाही करण्याबाबत शासनाचे पत्र क्रमांक संकीर्ण-१०९९/(२५५/९९)/माशि-२, दिनांक ६ सप्टेंबर, १९९९ नुसार सविस्तर सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. या पत्रानुसार शिक्षक मान्यतेबाबतची शिबिरे ऑगस्ट, ऑक्टोबर व डिसेंबर या महिन्यांमध्ये आयोजित करण्याबाबत आदेश आहेत. तसेच प्रस्तावातील त्रुटी पूर्ततेकरिता शिबिरातील पुढील तारखेपर्यंत मुदत देण्यात आलेली आहे. याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी. तसेच डिसेंबरच्या शिबिरामध्ये जे प्रस्ताव प्राप्त होतील त्या प्रस्तावामधील त्रुटींची पूर्तता १५ दिवसांत करण्याबाबत संबंधित संस्थेस कळवावे. अशा प्रकारे त्रुटी पूर्तता झाल्यानंतर ४५ दिवसांच्या आत फक्त अशा प्रस्तावांवर निर्णय घेण्यात यावा.

४. वैयक्तिक मान्यता शिबिरामध्ये ज्या क्रमाने प्रस्ताव प्राप्त झाले त्याच क्रमाने त्यावर कार्यवाही करावी.

५. शिक्षक/शिक्षकेतर पदांच्या वैयक्तिक मान्यता नाकारण्याच्या आदेशामध्ये नियुक्ती आदेशासोबतच्या प्रपत्रातील अटी व शर्तीचा भंग झाल्याबाबत कारणांचा (Reasons) स्पष्ट उल्लेख करावा.

६. प्रस्तावातील त्रुटी, वैयक्तिक मान्यता प्रदानाबाबत अथवा वैयक्तिक मान्यता नाकारल्याच्या आदेशाच्या प्रती संबंधित उमेदवारास देण्यात याव्यात. वैयक्तिक मान्यता देताना तपासावयाच्या बाबींचे प्रपत्र "अ" सोबत जोडले आहे.

या शासन निर्णयातील आदेशांचे उल्लंघन करून शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी वैयक्तिक मान्यतेची कार्यवाही करणा-या अधिका-याविरुद्ध नियमानुसार शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्यात येईल.

क) दिलेली वैयक्तिक मान्यता रद्द करणे :-

शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांची दिलेली वैयक्तिक मान्यता कोणत्याही कारणाने रद्द करणे क्रमप्राप्त असल्यास त्यापूर्वी संबंधित कर्मचारी, संस्था यांना कारणे दाखवा नोटीस देऊन त्यांना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी द्यावी. त्यानंतर नियमानुसार योग्य तो निर्णय घ्यावा.

ड) शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या पदोन्नत्या :-

महाराष्ट्र खाजगी शाळा कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली १९८१ मधील नियम ९ मधील पोट-नियम (१०) च्या खंड (अ) मध्ये शासन अधिसूचना क्र. प्राशान्या-१६०७/ (५६१/०६)/प्राशि-३, दिनांक ०८/१०/२००८ अन्वये पदोन्नतीसाठी मागासवर्गीय प्रवर्गातील कर्मचा-यांसाठी ३३ टक्के आरक्षण लागू करण्यात आलेले आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन परिपत्रक दिनांक ०५/११/२००९ नुसार पदोन्नतीची दोन पदे असल्यास त्यापैकी एक पद मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित असल्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे. सामान्य प्रशासन विभागाच्या वरील परिपत्रकातील सूचनांनुसार शिक्षणाधिकारी यांनी पदोन्नतीबाबतच्या प्रकरणी कार्यवाही केली असल्याने अनेक न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवली आहेत. मा. उच्च न्यायालयाने महाराष्ट्र खाजगी शाळा कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली १९८१ लागू असलेल्या कर्मचा-यांना सामान्य प्रशासन विभागाचे परिपत्रक दिनांक ०५/११/२००९ मधील तरतुदी लागू होणार नाहीत असे निर्णय दिलेले आहेत. त्यामुळे नियमावली १९८१ मध्ये सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ५.११.२००९ मधील तरतुदीप्रमाणे दुरुस्ती होईपर्यंत मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार

कार्यवाही न करणारे अधिकारी शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र राहतील.

सदर आदेश या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू होतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०१२०२०६०७२८१५२१५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

9.2. In the case in hand, despite the School Management moved to the Education Officer in accordance with the Government Resolution of 2012, the Education Officer didn't respond to the submission. For any objection or suggestion, the Education Officer was supposed to respond the said application. His timely response was necessary. The Education Officer (Secondary), Zilla Parishad, holds the entire data of suitable surplus candidates for various posts in the private schools falling under his realm. For the reasons best known to him only, the concerned Education Officer (Secondary), Zilla Parishad kept the application pending for indefinite period.

9.3. Tired of waiting for Education Officer's response, the school management published an advertisement in a daily newspaper inviting applications from suitable candidates from public at large. The very object of putting a procedure to seek permission from the Education Officer before filling up a post is to give priority

to adjust the suitable surplus candidates of whose data is in the custody of the Education Officer. If no such surplus suitable candidates are available, the Education Officer is supposed to grant permission to publish an advertisement in the local newspaper to maintain transparency in the selection process and to give opportunity to people at large to participate the selection procedure. There is no explanation from the respondent side why the Education Officer was sitting tight over the application for indefinite period.

9.4. Copy of the advertisement is evident on record. This shows that the School Management tried to maintain transparency in the selection process. Selection process was also participated by some other candidates pursuant to the advertisement. The Petitioner was appointed on the subject-matter post, as he was found more suitable.

9.5 The deliberate inaction on the part of the concerned Education Officer seriously frustrated the very object of the Government Resolution dated 06.02.2012 itself. The Education Officer has not disputed that the management applied for data of suitable surplus candidate and for publishing an advertisement if no such suitable surplus candidate is available. It is also a matter of fact

the Education Officer has even not looked into the application, and yet in an absolute mechanical way raised the objection No.1.

9.6 We do not encourage the practice for the school managements to undertake selection process excepting the procedure laid down in the relevant Government Resolutions. But in the peculiar facts of the present case before us where the Management has complied every mandatory formality, and the authority kept the process lingering for indefinite period without rendering any reason, and where there is no element of fraud, misrepresentation of facts or manipulation of record, the employee may not be left to suffer. It must also be born in mind that the subject-matter post is of Class IV category.

9.7. Recently, this court at Aurangabad Bench while deciding Writ Petition no. 11172 of 2019 (Baliram Salunke Vs. State and ors) has observed as follows:-

15. Recently, this Court in similar set of facts in the matters of Sumedha Sushil Sawal and Ors. Vs. State of Maharashtra reported in 2024 SCC Online Bom. 975, Vaishali Balkrushna Pawar Vs. State of Maharashtra reported in 2025 SCC Online Bom 1502, Nitin Bhanudas Waghmare Vs. State of Maharashtra & Ors. reported in 2023 3 MhLJ 556 has taken a view that once it is found that the management sought permission to fill up

the post and the Education Officer do not communicate either granting or rejecting the said permission within reasonable time, the management cannot be faulted with. This Court has also held that once it is found that the Education Officer failed to inform the Management about the number of surplus teachers waiting for appointments when the petitioner is appointed and the impugned order do not depict that the management was informed about availability of any surplus teacher, in that case it cannot be said that the management have committed any error in issuing an advertisement and filling up the posts.

16. The grounds raised in the affidavit in reply which do not find place in the impugned order cannot be considered for a simple reason that the Respondent No.2 cannot be allowed to supplement the reasons assigned in the impugned order by way of an affidavit in reply. The law in that regard is settled in view of judgment of the Hon'ble Apex Court in the case of Mohinder Singh Gill & Anr. Vs. The Chief Election Commissioners, reported in 1978(1) SCC 405, wherein the Hon'ble Apex Court held that an order has to be judged on what is stated in the order and not on what is sought to be supplanted/improved by subsequent affidavit/s in support thereof.

17. Thus, we are not impressed with the contention raised by Respondent No.2 in affidavit in reply where Respondent No.2 is trying to supplement the reasons. In the light of consistent view taken by this Court (supra) and having adopted the said view, we hold that, the order passed by the Education Officer of refusing to grant approval to the appointment of the petitioner is unsustainable, therefore we are inclined to allow the Writ Petition by passing following order.....”

As such, the subject-matter appointment can not be said illegal and in contravention of Government Resolution of 2012.

10. Delay in lodging the proposal:-

10.1. Truly there is delay in lodging the approval proposal. Petitioner's appointment is of 01.09.2014, and yet the proposal was filed in the year 2022. There is controversy on facts on this issue. The petitioners submit that they attempted to submit the proposal from time to time, however the Education Officer didn't accept it citing the reasons of ban. May it be, the petitioner had filed Writ Petition no. 9852 of 2022 in this court seeking directions to the Education Officer to accept the proposal and take a decision on time bound manner.

10.2. Obviously, the issue of delay had been before this court in the earlier round of litigation between the same parties. Considering that, the earlier directions were passed. In our view, mere delay must not be fatal to the proposal itself unless a strong case of fraud, misrepresentation of facts or manipulation of record is shown by the Education Officer to us. Such is not the case in hand. If the appointment is otherwise correct without involving the aforesaid

three components, we feel that the delay must not come in the way of the petitioners.

10.3. We may refer to some observations made by this court in a case of **Mrs. Rutuja Sachin Vasudeo @ (Ms. Rutuja Suryakant Bhise) and anr. Vs. The State of Maharashtra and anr., (Writ Petition No.1158 of 2023) decided on 24.11.2025**. Paragraph No. 12 of the order reads as thus:

12. The learned A.G.P pointed out that, since the Management had submitted the proposal belatedly, the Education Officer was justified in rejecting it. In our opinion, the purpose of submitting the proposal at the earliest is to ensure that the concerned employee is benefited by the salary grants as early as possible since the date of appointment. The learned counsel for the Petitioners submitted that neither Petitioner No.1 nor Petitioner No.2 will raise any claim for interest on account of the delayed payment of admissible salary grants. The said statement is accepted as an undertaking to this Court.

The petitioners have made a statement that during the period of the date of appointment and the date of submission of proposal, the petitioners shall not claim any interest over the salary grant. We hold that the subject-matter proposal could not be turned down on account of delay as no element of fraud, misrepresentation

of facts or manipulation of record has been revealed in causing the delay.

11. Non submission of certain documents (Ground Nos.3 to 5):-

11.1. This refers to objection as to non-submission of certain documents. Mr.Bhavake vehemently submitted that the Petitioners have submitted each and every document with the proposal. He would also invite our attention to the fact that those documents are even attached with the Writ Petition itself. This fact is evident and is not countered by the respondents. Once the documents are on record, there need no occasion to repeatedly submitting those.

12. Inconsistency with the Government Resolution dated 23.10.2013 :-

12.1. Petitioners submit that the staffing pattern of 2013 was never implemented. The objection is, staffing pattern showed only 1 post of peon, while 2 persons are working as peon. The petitioners submit that the subject-matter post had fallen vacant due to superannuation of earlier peon namely Mr. D.R.Kamble. The petitioners' contention that D.R.Kamble's post was sanctioned and

reserved for Scheduled Caste and his services were approved by the then Education Officer, are not countered by the respondent authorities.

As such, it is obvious that the subject-matter post was already a sanctioned post as per the staffing pattern then prevailing. The Petitioner is inducted on the subject-matter post consequent to voluntary retirement of Mr.D.R.Kamble.

12.2. We need to re-iterate that the Petitioner Management while filed an application to the Education Officer on 01.07.2014 to inform about availability of suitable surplus candidate for the subject-matter post or to grant permission to initiate selection process, it was the prime duty of the concerned Education Officer to raise the objection. If initiation of selection process for the subject-matter post was contrary to the Government Resolution dated 23.10.2013, it was for the Education Officer to immediately inform the School Management in that regard. What we find that the concerned Education Officer merely sat over the application and didn't respond the same. The anomaly if any, has occurred only due to irresponsible inaction on the part of the then Education Officer. We disapprove such conduct of the responsible authority.

12.3. We now take up for discussion, the most crucial issue of applicability of the Government Resolution dated 23.10.2013 and the applicability of the staffing pattern. For the sake of ready reference, the text of the Government Resolution dated 23.10.2013 is reproduced:-

:शासन निर्णय:

१. राज्यातील सर्व माध्यमिक व उच्च माध्यमिक खाजगी शाळा (अंशतः किंवा पूर्णतः अनुदानित) व सैनिकी शाळांमधील खालील शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी सुधारित आकृतीबंध लागू करण्यात येत आहे:-

- i. लिपिकवर्गीय पदे (कनिष्ठ लिपिक, वरिष्ठ लिपिक, मुख्य लिपिक)
- ii. ग्रंथपाल:- अर्धवेळ/पूर्णवेळ,
- iii. प्रयोगशाळा सहाय्यक,
- iv. चतुर्थश्रेणी कर्मचारीवृंद

२. वरील पदासाठी सुधारित निकष सोबत जोडलेल्या परिशिष्टाप्रमाणे राहतील.

३. या शासन निर्णयाचे दिनांकापासून शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी खालील तक्त्यातील रकाना २ नुसार पायाभूत कमाल पदे निश्चित करण्यात येत आहेत :-

अ क्र	पदांचे नाव	पदसंख्या
१	२	३
१	लिपिकवर्गीय पदे	22,191
२	ग्रंथपाल	4,905
३	प्रयोगशाळा सहाय्यक/परिचर	7,933
४	चतुर्थश्रेणी	39,281
एकूण		74,310

४. माध्यमिक शाळा संहितेतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे निकष, चिपळूणकर समिती व शासन निर्णय दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००५ प्रमाणे निश्चित करण्यात आलेले व आतापर्यंत वापरात असलेले निकष अधिक्रमित करण्यात येत असून ते इथून पुढे कोणत्याही परिस्थितीत लागू राहणार नाहीत.

५. नवीन निकषाप्रमाणे अतिरिक्त होणा-या शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वरील प्रमाणे जिल्हा, विभाग व राज्यामध्ये समायोजन करण्यात यावे. मात्र अतिरिक्त ठरलेले पण समायोजित न झालेल्या कर्मचा-यांना सेवानिवृत्त होईपर्यंत सेवेत ठेवण्यात यावे. सेवानिवृत्तीनंतर ते पद आपोआप व्यपगत होईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१०२८१३३७४१८८२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

12.4. The Government Resolution dated 23.10.2013 can not be read in isolation without referring to subsequent Government Resolution dated 12.02.2015 which reads as follows:

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी /अंशतः अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक व सैनिकी शाळांसाठी सुधारित आकृतीबंध लागू करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयान्वये काही शिक्षकेतर कर्मचा-यांची पदे ही अतिरिक्त ठरत आहेत. सदर शासन निर्णयाबाबत शिक्षक-शिक्षकेतरांच्या विविध संघटनांनी फेरविचार करण्यात यावा अशी मागणी केली होती. त्या अनुषंगाने सद्यःस्थितीत सदर शासन निर्णयाबाबत जैसे थे परिस्थिती ठेवण्याबाबत तसेच याप्रकरणी समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयानाये राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी/अंशतः अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक व सैनिकी शाळांसाठी सुधारित आकृतीबंधाच्या शासन निर्णयाबाबत खालीलप्रमाणे गठीत करण्यात आलेल्या समितीचा अहवाल पुढील आदेश होईपर्यंत जैसे थे परिस्थिती ठेवण्यात यावी, असे शासनाचे आदेश आहेत. दरम्यानच्या कालावधीत संबंधित शाळेच्या नवीन/रिक्त पदावर कोणत्याही परिस्थितीत भरती करता येणार नाही.

२. याबाबत शासनाचे पुढील आदेश होईपर्यंत शाळांतील नवीन/रिक्त पदावर भरती केल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित खाजगी शाळाच्या व्यवस्थापन व संबंधित शिक्षणाधिकारी यांचेवर शिस्तभंग विषयक कारवाई तसेच फौजदारी खटला दाखल करण्याची कारवाई करण्यात येईल याची नोंद घ्यावी,

३. दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयात सुधारणा करण्याच्या अनुषंगाने आयुक्त (शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे :-

- १) आयुक्त (शिक्षण)
- २) श्री. रामनाथ दादा मोते, विधान परिषद सदस्य - सदस्य
- ३) श्री नागो गाणार, विधान परिषद सदस्य - सदस्य
- ४) शिक्षण संचालक (प्राथमिक) - सदस्य
- ५) श्री. अरुण थोरात, निमंत्रक, अध्यक्ष, मुख्याध्यापक महामंडळ - सदस्य
- ६) श्री. वेणूनाथ कडू, प्रदेशाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य शिक्षण परिषद - सदस्य
- ७) श्री. ज्ञानेश्वर कानडे, अध्यक्ष, महाराष्ट्र माध्यमिक शिक्षक संघ - सदस्य
- ८) श्री. वाल्मिक सुराशे, अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर संघटनांचे महामंडळ -सदस्य
- ९) श्री. शिवाजी खांडेकर, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर संघटनांचे महामंडळ -सदस्य
- १०) उप सचिव (शिक्षक/शिक्षकेतर), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई - सदस्य
- ११) सहसचिव, व्यय/वित्तीय सुधारणा, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई - सदस्य
- १२) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) - सदस्य सचिव

३. सदर समितीने गोगटे समितीचा अहवाल विचारात घेऊन चिपळूणकर समिती व दिनांक २३.१०.२०१३ च्या शासन निर्णयानुसार शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या आकृतीबंधाबाबत अभ्यास करून दोन महिन्यांत आपला अहवाल शासनास सादर करावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०२१२१२०१०२९९२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

12.5. The Government Resolution of 2015 at the outset records that there had been huge demurs by individuals, various organizations of Teaching and Non-teaching employees in the private schools against the Government Resolution of 2013. As such the effect of the Government Resolution of 2013 was freezed. A committee was constituted to reform and improve the contents of the Government Resolution of 2013. Ban was ordered for appointments until further orders of the State Government.

12.6. Now we must see the further developments in respect of the reforms in the staffing pattern in the private schools post Government Resolution of 2015. Consequent to the 2015 Government Resolution, the Committee advanced some suggestions for a new policy.

12.7. Accordingly, the State Government introduced another Government Resolution on 28.01.2019 by which new staffing pattern was introduced in view of the suggestions advanced by the Committee constituted under the Government Resolution of 2015. However, this Government Resolution dated 28.01.2019 specifically excluded staffing pattern for Class IV category employees in the private schools. It was further stated in the Government Resolution

of 2019, that the staffing pattern for Class IV was to be separately provided.

For the sake of convenience, the Government Resolution dated 28.01.2019 is reproduced as follows:

प्रस्तावना:-

राज्यामधील खाजगी अनुदानित शाळांमधील शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्याबाबत निकष संदर्भाधीन क्र.१ येथील माध्यमिक शाळा संहितेमध्ये संकलित स्वरूपात विहित करण्यात आलेले आहेत. या निकषामध्ये संदर्भाधीन क्र.२, ३ व ४ येथील शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. संदर्भाधीन क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आलेल्या आकृतीबंधास संदर्भाधीन क्र.५ येथील शासन निर्णयान्वये शासनाने स्थगिती दिलेली असून सदर संदर्भाधीन क्र.५ येथील शासन निर्णयान्वये शिक्षकेतर कर्मचा-यांची पदे निश्चित करण्यासाठी आयुक्त, शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठित करण्यात आली. त्यामध्ये लोकप्रतिनिधी व विविध संघटनांचे प्रतिनिधी यांचा समावेश करण्यात आला आहे. उक्त समितीने दिनांक ३१ जुलै, २०१५ रोजी आपला अहवाल सादर केला असून त्यांच्या शिफारशी समितीने सदर अहवालात सुचविलेल्या आहेत. आयुक्त समितीच्या शिफारशी व यापूर्वी गठित करण्यात आलेल्या चिपळूणकर समिती, गोगटे समिती व संदर्भाधीन क्र.४ येथील दि.२३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयानुसार तत्कालीन उच्चस्तरीय सचिव समितीने ठरवून दिलेली पदे यांचा विचार करून शिक्षकेतर पदांचा सुधारित आकृतीबंध उच्चस्तरीय समितीच्या विचारार्थ सादर करण्यात आला होता. उपरोक्त प्रस्तावाच्या अनुषंगाने उच्चस्तरीय समितीने शिक्षकेतर पदाचा आकृतीबंध निश्चित करण्याचा निर्णय दि.१३ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या बैठकीमध्ये घेतला. त्याअनुषंगाने राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी आकृतीबंध निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी आकृतीबंध निश्चित करण्यासंदर्भातील यापूर्वीचे सर्व शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत असून खालीलप्रमाणे सुधारित आकृतीबंध लागू करण्यात येत आहे

(१) लिपिकवर्गीय पदे :-

अ.क्र.	विद्यार्थी संख्या (५वी ते १२वी ची पटसंख्या)	कनिष्ठ लिपिक	वरिष्ठ लिपिक	मुख्य लिपिक
--------	---	--------------	--------------	-------------

1	५०० पर्यंत	१	०	०
2	५०१ ते १००० पर्यंत	१	१	०
3	१००१ ते १६०० पर्यंत	२	१	०
4	१६०१ ते २२०० पर्यंत	२	१	१
5	२२०१ ते २८०० पर्यंत	3	१	१
6	२८०० पेक्षा जास्त व पुढील प्रत्येक ६०० विद्यार्थ्यांमागे	अ.क्र.५ पेक्षा १ अतिरिक्त कनिष्ठ लिपिक		
	एकूण पदे	१७६९५	४९१२	९२६

२) अधीक्षक :-

अ.क्र.	पदाचे नांव	मंजूर पदे
१	अधीक्षक	अधीक्षक पदावर कार्यरत १९ कर्मचारी सेवानिवृत्त झाल्यानंतर सदरची पदे व्यपगत होतील. सदरचा संवर्ग मृत संवर्ग झाल्यामुळे नवीन पदभरती अथवा नवीन पदनिर्मिती करण्यात येऊ नये.

(३) ग्रंथपाल :-

अ.क्र.	पदाचे नांव	विद्यार्थी संख्या (इयत्ता ६ वी ते १२ वी ची पटसंख्या)	मंजूर पद	एकूण मंजूर पदे
१	पूर्णवेळ ग्रंथपाल	१००१ पेक्षा जास्त	१	२११८
२	अर्धवेळ ग्रंथपाल	अर्धवेळ अर्धवेळ ग्रंथपाल पदावर सध्या कार्यरत १६०० कर्मचारी सेवानिवृत्त झाल्यानंतर सदरची पदे व्यपगत होतील. यापुढे अर्धवेळ ग्रंथपाल पदाचा संवर्ग मृत संवर्ग होत असल्याने नवीन पदभरती अथवा पदनिर्मिती करण्यात येऊ नये.		

(4) प्रयोगशाळा सहाय्यक:-

अ.क्र.	पदाचे नांव	विद्यार्थी संख्या	मंजूर पदे	एकूण मंजूर पदे
१	प्रयोगशाळा	(अ) इयत्ता ९ वी व १० वी (१) २०१ ते ५००	१	४०४८

	सहाय्यक	(२) ७०१ ते १५००	१	६१०
		(३) १५०० पेक्षा जास्त	१	२७
		ब) उच्च माध्यमिक शास्त्र शाखा भौतिक/रसायनशास्त्र जीवशास्त्र	१ अतिरिक्त १ अतिरिक्त	१०२० १०२०

(५) चतुर्थश्रेणी कर्मचारी:-

चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदासंदर्भातील आकृतीबंधाबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

३. वरील निकषानुसार अतिरिक्त होणारी शिक्षकेतर कर्मचा-यांची पदे त्याच संस्थेत सदरचे कर्मचारी त्या पदावर सेवानिवृत्त होईपर्यंत कार्यरत राहतील, अथवा अतिरिक्त कर्मचा-यांच्या सेवा नजिकच्या शासकीय/जिल्हा परिषद कार्यालयांत/अनुदानित/अंशतः अनुदानित संस्थांमध्ये आवश्यकतेनुसार तात्पुरत्या प्रत्यावर्तित करण्यात येतील. सदर कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्तीनंतर ही अतिरिक्त ठरलेली पदे आपोआप व्यपगत होतील.

४. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.७०३/आयुक्त, दि.२६.१२.२०१८ अन्वये वित्त विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०१२८१७४२००८७२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

प्रति,

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

12.8. Accordingly, the staffing pattern for Class IV category was introduced vide subsequent Government Resolution dated 11.12.2020, which is reproduced as follows for ready reference:

प्रस्तावना:-

राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी संदर्भाधीन क्र.७ येथील दि.२८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन

निर्णयान्वये सुधारित आकृतीबंध लागू करण्यात येऊन त्यामध्ये सदर पदे भरण्यासंदर्भातील निकष विहीत करण्यात आलेले आहेत. चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदांसंदर्भातील आकृतीबंधाबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत, असे सदर दि. २८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयामध्ये स्पष्ट करण्यात आले होते. त्याअनुषंगाने राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांसाठी आकृतीबंध निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींच्या अनुषंगाने राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांसाठी पुढीलप्रमाणे सुधारित आकृतीबंध लागू करण्याऐवजी, प्रतिशाळा शिपाई भत्ता यानुसार पुढीलप्रमाणे लागू करण्यात येत आहे:-

२. शिपाई, नाईक, पहारेकरी, रात्रीचा पहारेकरी, सफाईगार, कामाठी, तेलवाला, हमाल, परिचर, चौकीदार, प्रयोगशाळा परिचर इ. चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पदावर कार्यरत कर्मचारी नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झाल्यानंतर सदर पदे व्यपगत होतील. खाजगी अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांकरिता चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदांऐवजी यापुढे ठोक स्वरूपात "शिपाई भत्ता" अनुज्ञेय राहील. या भत्त्याचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे :-

शिपाई भत्ता :- (प्रति शाळा प्रति माह)

अ.क्र.	विद्यार्थी संख्या	पूर्वीच्या आकृतीबंधा प्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणीची पदे (संख्या)	मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	शहरी भाग (मुंबई व पुणे वगळून अन्य म.प.पा. क्षेत्रे) (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	ग्रामीण भाग (म.न.पा. क्षेत्रे वगळून) (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)
१	२	३	४	५	६
१	५०० पर्यंत	२	२००००	१५०००	१००००
२	५०१ ते १००० पर्यंत	३	३००००	२२५००	१५०००
३	१००१ ते १६०० पर्यंत	४	४००००	३००००	२००००
४	१६०१ ते २२०० पर्यंत	५	५००००	३७५००	२५०००
५	२२०१ ते २८०० पर्यंत	६	६००००	४५०००	३००००
६	२८०० पेक्षा जास्त	७	७००००	५२५००	३५०००

३. (i) ज्या अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये एकही चतुर्थश्रेणी पद कार्यरत नसेल अशा शाळांना वरील विहित निकषानुसार पूर्ण शिपाई भत्ता देय राहील. ज्या शाळांमध्ये काही प्रमाणात चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी कार्यरत आहेत, अशा १००% अनुदानित माध्यमिक शाळांमध्ये पूर्वीच्या आकृतीबंधाप्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पदांपैकी रिक्त असलेल्या पदांच्या प्रमाणात शिपाई भत्ता अनुज्ञेय राहील. त्याबाबतचे एक उदाहरण खालील तक्त्यात दर्शविले आहे :-

अ.क्र.	विद्यार्थी संख्या	पूर्वीच्या आकृतीबंधा प्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणीची पदे (संख्या)	मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	शहरी भाग (मुंबई व पुणे वगळून अन्य म.न.पा. क्षेत्रे) (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता) मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	ग्रामीण भाग (म.न.पा. क्षेत्रे वगळून) (रु. प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)
१	२	३	४	५	६
१	५०० पर्यंत व १ चतुर्थश्रेणी कर्मचारी कार्यरत	२	१००००	७५००	५०००

(ii) अंशतः अनुदानित खाजगी माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये पूर्वीच्या आकृतीबंधाप्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणी कर्मचारी रिक्त असलेल्या पदांच्या प्रमाणात सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ येथील तक्त्याप्रमाणे शिपाई भत्ता अनुज्ञेय राहील.

चतुर्थश्रेणीच्या रिक्त जागांपुरता सदर भत्ता दि.०१ एप्रिल, २०१९ पासून लागू असेल व वेतनेतर अनुदानातून अदा करण्यात येईल.

(iii) शाळा व्यवस्थापन समितीस स्वयंसहाय्यता महिला बचत गट/स्थानिक महिला अथवा अन्य मार्गाने शिपाई भत्त्यासाठी उपलब्ध होणा-या निधीचा विनियोग करता येईल.

४. वरील निकषानुसार ज्या शाळेत अपेक्षित पेक्षा जास्त चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी पूर्वीच्या मंजूर पदांवर कार्यरत आहेत व सक्षम प्राधिका-यांकडून मान्यताप्राप्त आहेत, तेथे अतिरिक्त होणारी चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांची पदे त्याच संस्थेत सदरचे कर्मचारी त्या पदावर सेवानिवृत्त होईपर्यंत कार्यरत राहतील, अथवा अतिरिक्त कर्मचा-यांच्या सेवा नजिकच्या शासकीय/जिल्हा परिषद कार्यालयांत/अनुदानित/अंशतः अनुदानित संस्थांमध्ये आवश्यकतेनुसार तात्पुरत्या प्रत्यावर्तित

करण्यात येतील. सदर कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्तीनंतर ही अतिरिक्त ठरलेली पदे आपोआप व्यपगत होतील व त्यानंतर शिपाई भत्ता सुरु होईल.

५. संदर्भाधीन क्र.७ येथील दिनांक २८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारित आकृतीबंध व लागू केलेल्या निकषांमुळे व्यपगत होणारी पदे, अतिरिक्त ठरणारी पदे, त्या पदांवरील कार्यरत कर्मचारी इत्यादीसंदर्भात करावयाची कार्यवाही, समावेशनाच्या अटी, शर्ती व कार्यपद्धती व शिक्षकेतर कर्मचा-यांची पदे मानधनावर भरण्याबाबतची कार्यवाही इत्यादि संदर्भाधीन क्र.८ येथील दि.०७ मार्च, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आलेली आहे. सदर दि.०७ मार्च, २०१९ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या आकृतीबंधाबाबतही लागू राहतील.

६. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.७०३/आपुक, दि.२६.१२.२०१८ व क्र.२०५/आपुक, दि. २२.०५.२०१९ अन्वये वित्त विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२१११७२१३८७९२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

12.9. The plain reading of the Government Resolution of 2020 unequivocally clarifies that it is operational w.e.f. the date of its issuance i.e. w.e.f. 11.12.2020. The staffing pattern for Class IV introduced substantial changes in the previous staffing patterns, and it was issued only after approval by Finance Department that was accorded on 22.05.2019. It is expressly mentioned therein the new policy is brought into operation superseding the all-earlier policies and directions. The Government Resolution of 2015 has expressly kept Government Resolution of 2013 in abeyance ab initio.

12.10. Learned Assistant Government Pleader made every sincere attempt to convince us that the status quo imposed by the Government Resolution of 2015 meant that the staffing pattern of 2013 shall remain in operation till new staffing pattern was introduced. That's why it is her foremost contention that the subject-matter appointment post issuance of 2013 Government Resolution cannot be approved.

12.11. For reasons to express, we do not approve this argument anymore. The preface of the 2015 Government Resolution itself shows that due to heavy protest, objections and dissatisfaction recorded by the stakeholders, the State Government kept in abeyance everything in respect to the staffing pattern introduced by Government Resolution of 2013. It goes without saying that basic cause to issue the 2015 Government Resolution, i.e. the effect and operation of the 2013 policy was clearly and expressly was not to be acted upon. The government resolved to appoint a committee to rethink on improving the parameters of new staffing pattern. A committee of experts was appointed and it was directed that until the State government applies new policy in the light of the proposed recommendations of the Committee, no appointments were to be made on new or vacant posts. The new staffing patterns were

introduced in 2019 and 2020 (Class-IV) which clearly superseded the earlier policies.

12.12. It is not acceptable that the word “जैसे थे” used in 2015 Government Resolution in respect of Government Resolution of 2013, preordained that the staffing pattern sought to be introduced by the Government Resolution of 2013 holds field until new policy comes in force. Paragraph No.1 of the 2015 Government Resolution must be read following its preface. We have no room for doubt in our minds that the directions “जैसे थे” used in 2015 Government Resolution mean and operate to keep the staffing pattern 2013 in abeyance ab initio till new policy is framed in the light of the Committee recommendations.

12.13. Under these circumstances, holding that the policy of 2013 Government Resolution remained in force since its inception till issuance of 2019 and 2020 policies or at least till issuance of the Government Resolution of 2015, would be absolutely illogical. Rather we have reservations on keeping an absolute ban on appointments in the schools for five years i.e. 2015 to 2020. The appointments of teaching staff in schools are only and only for the educational career of the students. Appointments of non-teaching staff are in the sense

at par, for the reason that it's the most required support staff without whom the schools can not function. Employees in services are bound to superannuate during this period. Posts are bound to become vacant. While keeping in abeyance the staffing policy of 2013 and waiting for new one, the State Government ought to have applied rational and coherent mind while imposing such ban.

12.14. We are of considered view to hold that until the new staffing patters were introduced in 2019 and 2020, the last staffing policy introduced vide Government Resolution dated 25.11.2005 was holding field. Thus, the conundrum created by the various Government Resolutions from 2013 to 2019 & 2020 (IV category) over the staffing pattern and the fate of the appointments made in the mean period, stands solved. Staffing pattern sought to be introduced by Government Resolution of 2013 lost its effect ab initio in view of Government Resolution of 2015. Meaning thereby, the earlier staffing pattern of 2005 stood superseded by the staffing pattern of 2019 (for all categories excluding Class IV) and by the staffing pattern of 2020 (for Class IV category), both operational prospectively from their respective dates of issuance.

12.15. The new staffing pattern for Class IV employees is operational only w.e.f. 11.12.2020. It is trite law that a Government

Resolution, a statute, an amendment is not retrospectively applicable unless expressly provided. Hence we reject the contention of the learned Assistant Government Pleader based on the objection recorded by the Education Officer that Government Resolution of 2013 i.e. dated 23.10.2013 disqualifies the proposal for approval to the appointment of Petitioner No.3 which is made on 31.08.2014.

13. Objection No. 7 in the impugned order :-

13.1. Non applicability of Government Resolution dated 23.10.2013 to the present case is already answered by us in above paragraphs. So far as other Government Resolutions dated 12.02.2015, 28.01.2019 and 11.12.2020 are referred in the impugned order at objection No.7, those being subsequent to Petitioner's appointment shall not hit petitioner's appointment and approval. In fact if those Government Resolutions read sequentially and meticulously, it would show that the subject-matter appointment was not in contravention of any band or staffing pattern respectively contained in either Government Resolution of 2015, 2019 and 2020.

13.2. The issue of non applicability of Government Resolutions issued subsequent to appointments has been exhaustively dealt by

this Court at Principal Seat in the case of Kini Shikshan Prasarak Mandal and others Vs. The State of Maharashtra, Through the Secretary, School Education and Sports Department, Mantralaya, Mumbai and ors., (Writ Petition No.10201 of 2022); and at Kolhapur Circuit Bench in the case of Mrs. Rutuja Sachin Vasudeo @ (Ms. Rutuja Suryakant Bhise) and anr. Vs. The State of Maharashtra and anr., (Writ Petition No.1158 of 2023) decided on 24.11.2025.

13.3. As regards to the ban imposed by Government Resolution dated 10.06.2010 is concerned, the Government Resolution itself speaks that it was only for 1 year w.e.f. 10.06.2010. Vide another Government Resolution dated 16.07.2011, the ban imposed on 10.06.2010 was extended only for further one year. The petitioner is appointed on 31.08.2014. Ms. Kapre, learned Assistant Government Pleader fairly agrees that on the date of petitioner's appointment no ban was operational.

14. Conclusion:

Thus, what we find that there are no objections as regards to any fraud, misrepresentation of facts or manipulation of record while effecting the subject-matter appointment. The Education Officer has erred in applying the staffing pattern of 2013 which never became operational. New staffing pattern is introduced in 2020 while

Petitioner No.3 is appointed way back in 2014. On the date of subject-matter appointment, no ban was operational against the subject-matter appointment. To conclude, we hold that:

14.1 The delay in lodging an approval proposal shall not be fatal to the proposal unless its shown that there were elements of fraud, misrepresentation of facts or manipulation of record in the subject-matter appointment. The Education Officer could not have turned down the proposal on account of delay;

14.2 The Management could not be justified in taking exception to the procedure of seeking permission from the Education Officer to fill up the vacant post; but in the peculiar facts of this case and for the reasons recorded above, the inaction on the part of the concerned Education Officer to discharge his duty, the subject-matter appointment cannot be invalidated;

14.3 Unless the respondent authorities could demonstrate the elements of fraud, misrepresentation of facts, or manipulation of record; in the peculiar facts of the case the Education Officer is not justified to use his own inaction to decide the permission application, as a tool to invalidate the subject-matter proposal;

14.4. The ban and riders imposed by the Government Resolutions issued post subject-matter appointments shall not operate retrospectively.

14.5. Government Resolution dated 23.10.2013 does not disqualify Petitioner No.3's approval proposal pursuant to his appointment dated 31.08.2014, which is governed by the Government Resolution dated 25.11.2005.

15. For the reasons recorded above, we are satisfied that the petitioner has made out a case for our interference, and the impugned order is liable to be quashed and set aside. Hence, we pass following order:-

- (i)** The Writ Petition is partly allowed;
- (ii)** The impugned order dated the order dated 27.10.2022 passed by respondent no.5 - Education Officer(Secondary) Zilla Parishad, Kolhapur, is quashed and set aside;
- (iii)** The Education Officer (Secondary), Zilla Parishad, Kolhapur, shall grant approval to the Petitioner No.3's appointment as Peon within a period of four weeks from

the date of submission of a copy of this order. The salary grants shall be issued to the Petitioner No.3's appointment w.e.f. the date of his appointment without any interest thereon within a period of four weeks thereafter.

- (iv)** Rule made absolute in above terms. Writ Petition stands disposed. No costs.

[AJIT B. KADETHANKAR, J.]

.....

[R.G. AVACHAT, J.]

KBP